

**Opinia do ustawy o Krajowej Radzie Sądownictwa
(druk nr 1169)**

I. Cel i przedmiot ustawy

Zasadniczym celem ustawy z dnia 1 kwietnia 2011 r. o Krajowej Radzie Sądownictwa jest dostosowanie systemu prawa do wyroku Trybunału Konstytucyjnego z dnia 19 listopada 2009 r. (sygn. akt K 62/07). Na mocy wskazanego orzeczenia Trybunał stwierdził, iż art. 12 ust. 6 ustawy z dnia 27 lipca 2001 r. o Krajowej Radzie Sądownictwa w zakresie, w jakim zawiera zwrot "i postępowania przed Radą", jest niezgodny z art. 187 ust. 4 w związku z art. 2 Konstytucji RP.

Zdaniem Trybunału Konstytucyjnego, powołany wyżej art. 187 ust. 4 Konstytucji RP przesądza, iż najważniejsze kwestie wiążące się ze sposobem procedowania Rady powinny być uregulowane w akcie normatywnym o randze ustawowej. Tymczasem ustawa z dnia 27 lipca 2001 r. o Krajowej Radzie Sądownictwa nie określa ani podstawowych zasad postępowania przed Radą, ani nawet najbardziej istotnych mechanizmów proceduralnych, poprzestając tylko na wyraźnym wskazaniu, że w sprawach rozpoznawanych przez Radę przepisy ustawy – Kodeks postępowania administracyjnego nie znajdują zastosowania. Jak zauważył Trybunał, ta "zbyt oszczędna treściowo regulacja ustawowa" skutkuje tym, że podstawą działania centralnego organu konstytucyjnego staje się nie ustawa, lecz wydane na podstawie zakwestionowanego art. 12 ust. 6 rozporządzenie Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 13 listopada 2007 r. w sprawie szczegółowego trybu działania Krajowej Rady Sądownictwa oraz postępowania przed Radą. W omawianym przypadku dochodzi więc do "niedopuszczalnego uzupełnienia ustawy aktem niższej rangi." Jednocześnie pozostawienie władzy wykonawczej możliwości samodzielnego kształtowania zasadniczych elementów regulacji musi być uznane za naruszenie

standardów demokratycznego państwa prawnego, gdyż wynika z nich zakaz przekazywania funkcji prawodawczych organom władzy wykonawczej.

W odpowiedzi na przedstawione stanowisko sądu konstytucyjnego opiniowana ustawa normuje zatem szereg problemów związanych z trybem działania Krajowej Rady Sądownictwa (dalej jako: Rada lub KRS) oraz postępowaniem przed Radą, które jak do tej pory uregulowane były na poziomie podstawowym (początkowo w regulaminie uchwalanym przez samą Radę, a następnie we wspomnianym już rozporządzeniu z dnia 13 listopada 2007 r.). W ustawie określony został w szczególności sposób rozpatrywania tzw. spraw indywidualnych, w tym nade wszystko spraw dotyczących przedstawienia Prezydentowi wniosku o powołanie danej osoby na stanowisko sędziowskie. Ustawodawca uwzględnił przy tym zarówno wypowiedź Trybunału, jak i postulaty formułowane czy to przez samą Radę, czy też przez inne organy oraz organizacje, które sygnalizowały zwłaszcza istnienie luk prawnych lub innych niedostatków obowiązujących regulacji, zwłaszcza zaś braku transparentności procedury stosowanej przez KRS. W tym kontekście wypada również odnotować uregulowanie przesłanek wyłączenia członka Rady od rozpoznawania określonych spraw.

W ustawie uwzględnione zostały ponadto rozstrzygnięcia Trybunału Konstytucyjnego zapadłe w sprawach: SK 43/06 (wyrok z dnia 29 listopada 2007 r.), K 40/07 (wyrok z dnia 16 kwietnia 2008 r.) oraz SK 57/06 (wyrok z dnia 27 maja 2008 r.).

Ustawa z dnia 1 kwietnia 2011 r. systematyzuje kompetencje przyznane KRS jako organowi stojącemu na straży niezależności sądów i niezawisłości sędziów (por. art. 186 ust. 1 Konstytucji RP). Zapewnia ona przy tym symetrię w zakresie stopnia zaangażowania Rady w obszarach związanych z funkcjonowaniem wszystkich trzech pionów sądownictwa (znajduje to zresztą odzwierciedlenie w treści art. 48, który to przewiduje nowelizację ustawy z dnia 25 lipca 2002 r. – Prawo o ustroju sądów administracyjnych).

W opiniowanej ustawie zrezygnowano z dotychczasowego rozwiązania przyznającego Pierwszemu Prezesowi Sądu Najwyższego, Prezesowi Naczelnego Sądu Administracyjnego oraz Ministrowi Sprawiedliwości możliwość delegowania swego zastępcy na posiedzenie plenarne Rady w przypadku, gdy osoby te nie mogą osobiście brać udziału w jej pracach. Zadaniem ustawy jest także dostosowanie regulacji dotyczących członkostwa w Radzie do wymogów konstytucyjnych. Odnosi się to do instytucji wygaśnięcia mandatu wybieranych członków KRS. Kompleksowo unormowany został też sam wybór członków Rady przez poszczególne gremia środowiska sędziowskiego.

Podobny charakter, jeżeli chodzi o uwzględnienie standardów płynących z ustawy zasadniczej, ma art. 47 nowelizujący ustawę z dnia 27 lipca 2001 r. – Prawo o ustroju sądów

powszechnych (przyznanie sędziemu, który został poddany badaniu lekarskiemu dla dokonania oceny jego zdolności do dalszego wypełniania obowiązków, prawa do zaskarżenia za pomocą sprzeciwu orzeczenia lekarza orzecznika).

W ustawie doprecyzowano również kwestie wyboru organów KRS i ich kompetencji. Reguluje ona także zasady przyznawania oraz wysokość diet przysługujących poszczególnym członkom KRS z tytułu pracy w Radzie (do tej pory stosowne postanowienia w tym zakresie zamieszczone były w aktach wykonawczych wydanych zgodnie z upoważnieniem zawartym w art. 16 ust. 3 ustawy z dnia 27 lipca 2001 r. o Krajowej Radzie Sądownictwa – zob. rozporządzenie z dnia 13 listopada 2009 r. sprawie wysokości diet dla członków Krajowej Rady Sądownictwa). Rozwiązanie to jest z jednej strony emanacją ustrojowej pozycji Rady jako niezależnego organu konstytucyjnego, z drugiej zaś – eliminuje ewentualne problemy, jakie mogłyby pojawić się w praktyce w związku z postanowieniem art. 144 ust. 2 Konstytucji RP, statuującym wymóg uzyskania kontrasygnaty Prezesa Rady Ministrów w stosunku do aktów urzędowych Prezydenta.

II. Przebieg prac legislacyjnych

Opiniowana ustawa została uchwalona na 89. posiedzeniu Sejmu w dniu 1 kwietnia 2011 r. Projekt (druk sejmowy nr 3364) stanowił przedłożenie senackie. Stosowana uchwała Senatu w tym zakresie została podjęta na 62. posiedzeniu w dniu 12 sierpnia 2010 r.

Pierwsze czytanie odbyło się na posiedzeniu plenarnym Sejmu w dniu 6 października 2010 r., natomiast dalsze prace toczyły się w Komisji Sprawiedliwości i Praw Człowieka oraz podkomisji powołanej w dniu 24 listopada 2010 r. Sprawozdanie Komisji zostało przyjęte w dniu 15 marca 2011 r. (druk nr 3949).

W trakcie drugiego czytania w dniu 25 marca 2011 r. do projektu zostały zgłoszone trzy poprawki. Przedmiotowe wnioski legislacyjne były ściśle powiązane ze sobą i zakładały nadanie nowego brzmienia przepisom art. 37 ust. 1 oraz art. 43, a ponadto skreślenie w art. 44 ust. 4. (dodatkowe sprawozdanie Komisji zamieszczono w druku nr 3949-A).

Podczas trzeciego czytania Sejm przyjął wyżej wymienione poprawki, przesądzając tym samym, że w sytuacji, gdy o wolne stanowisko sędziowskie ubiega się więcej niż jeden kandydat, Rada podejmuje jedną uchwałę w przedmiocie przedstawienia Prezydentowi RP wniosku o powołanie do pełnienia urzędu sędziego, wskazując w niej tego kandydata, którego ostatecznie wybrała oraz wymieniając tych, którzy nie uzyskali jej poparcia, a nie – jak to zaproponowano w sprawozdaniu Komisji Sprawiedliwości i Praw Człowieka z dnia 15 marca

2011 r. – odrębne uchwały w stosunku do każdej z osób ubiegających się o dane stanowisko sędziowskie. Jednocześnie odpowiednio zmodyfikowana została regulacja odnosząca się do kwestii prawomocności uchwał KRS, mianowicie: wprowadzono szczególne postanowienie dla uchwał obejmujących rozstrzygnięcia co do dwóch lub więcej kandydatów ubiegających się o to samo stanowisko sędziowskie.

III. Uwagi szczegółowe

1. Art. 3 ustawy zawiera katalog kompetencji Rady. W ust. 1 tego artykułu, w pkt 8 mowa jest o opiniowaniu rocznych programów działalności szkoleniowej w ramach szkolenia zawodowego sędziów oraz osób zatrudnionych na wskazanych stanowiskach, przy czym nie zostało jednocześnie określone, o jaką (jakiego podmiotu) działalność chodzi i w efekcie – jakie roczne programy powinny zostać przedłożone Radzie do zaopiniowania. Niewątpliwie autorzy poprawki, w wyniku której w art. 3 ust. 1 projektu dodano powołany pkt 8, mieli na względzie roczne programy działalności szkoleniowej, opracowywane przez Radę Programową Krajowej Szkoły Sądownictwa i Prokuratury, niemniej tę kwestię należałoby doprecyzować. Zastrzeżenia budzi przy tym posłużenie się sformułowaniem "w ramach", jako że to szkolenia osób zatrudnionych na określonych stanowiskach mogą być prowadzone w ramach szerszej działalności szkoleniowej, a nie odwrotnie. Omawiane postanowienie nie może być zatem uznane za prawidłowe z punktu widzenia reguł języka polskiego i zasad logiki, a dodatkowo jest także niejasne.

Propozycja poprawki:

- w art. 3 w ust. 1 w pkt 8 otrzymuje brzmienie:

"8) opiniowanie rocznych harmonogramów działalności szkoleniowej, o których mowa w art. 10 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 23 stycznia 2009 r. o Krajowej Szkole Sądownictwa i Prokuratury (Dz. U. Nr 26, poz. 157, z późn. zm.), w zakresie dotyczącym szkolenia i doskonalenia zawodowego sędziów i pracowników sądów."

Ewentualnie – dla uniknięcia wątpliwości co do tego, do kogo poza sędziami adresowana jest oferta szkoleniowa Krajowej Szkoły Sądownictwa i Prokuratury – wyrazy "pracowników sądów" można by zastąpić następującym wyliczeniem: "asesorów sądowych, referendarzy sądowych, starszych referendarzy sądowych, asystentów sędziów, kuratorów sądowych i urzędników sądowych." Podobnym wyliczeniem (pomijając jednakże starszych referendarzy sądowych) posługuje się ustawa o Krajowej Szkole Sądownictwa i Prokuratury w art. 2 ust. 1 pkt 2 i 3, jeśli wziąć pod uwagę tylko pion sądownictwa,

2. Regulacja zawarta w art. 6 jest związana z kompetencją przyznaną KRS, polegającą na wyborze rzecznika dyscyplinarnego sędziów sądów powszechnych i odpowiednio również rzecznika dyscyplinarnego sędziów sądów wojskowych (por. art. 3 ust. 2 pkt 4 ustawy). Sama procedura wyłaniania kandydatów do pełnienia wymienionych funkcji unormowana jest już w ustawach ustrojowych – osobno dla sądów powszechnych i osobno dla sądów wojskowych. Ustawa – Prawo o ustroju sądów powszechnych nie określa przy tym wyraźnie liczby takich kandydatów, a jedynie wskazuje organy uprawnione do ich zgłoszenia, czyli zgromadzenia ogólne sędziów sądów apelacyjnych (art. 112 § 2 zd. 1), oraz przewiduje, że każde z nich dokonuje wyboru jednego kandydata i przedstawia go Radzie najpóźniej na 3 miesiące przed upływem kadencji dotychczasowego rzecznika albo w ciągu miesiąca po jego ustąpieniu (art. 112 § 3; zob. też art. 34 pkt 5). Ostatecznie więc liczba kandydatów uzależniona jest od liczby sądów apelacyjnych (aktualnie jest ich 11), aczkolwiek z analizowanej ustawy nie wynika wcale, że KRS ma się powstrzymać z wyborem rzecznika dyscyplinarnego do czasu zgłoszenia kandydatów przez wszystkie zgromadzenia, chyba że nie upłynęły jeszcze wyznaczone im na to terminy. W tym kontekście zastrzeżenie w ustawie o Krajowej Radzie Sądownictwa, że wyboru rzecznika dyscyplinarnego sędziów sądów powszechnych Rada dokonuje dopiero po otrzymaniu stosownych zgłoszeń od wszystkich uprawnionych podmiotów, nie jest celowe, a wręcz może stać się źródłem opóźnienia, gdyby choć jedno ze zgromadzeń z nie przedstawiło na czas proponowanej przez siebie kandydatury.

Jeżeli chodzi z kolei o liczbę kandydatów, spośród których Rada miałaby wybierać rzecznika dyscyplinarnego sędziów sądów wojskowych, to odpowiednia regulacja powinna znaleźć się raczej w ustawie – Prawo o ustroju sądów wojskowych (a zatem analogicznie jak w przypadku sądów powszechnych). Niezbędna poprawka w tym zakresie mogłaby zostać zgłoszona przy rozpatrywaniu przez Senat ustawy o zmianie ustawy – Prawo o ustroju sądów wojskowych (druk senacki nr 1158).

Propozycja poprawki:

- w art. 6 skreśla się wyraz "wszystkie" oraz wyrazy "co najwyżej dwóch".

3. Przepisy art. 11-13 ustawy dedykowane są procedurze wyłaniania członków KRS przez środowiska sędziowskie, a więc sędziów Sądu Najwyższego, sądów administracyjnych, sądów wojskowych oraz sądów powszechnych. Niemniej tylko w art. 13 ust. 5 znajduje się postanowienie, zgodnie z którym zebrania przedstawicieli, tj. gremia reprezentujące sędziów sądów powszechnych, "dokonują oceny działalności wybranych przez nich członków Rady, zgłaszają Radzie postulaty dotyczące jej działalności i podejmują uchwały dotyczące problemów

pojawiających się w działalności sądów powszechnych". Nie da się przy tym obronić tezy, że tego typu aktywność może być podejmowana wyłącznie przez wyżej wskazane ciała, a nie np. przez Zgromadzenie Ogólne Sędziów Naczelnego Sądu Administracyjnego obradujące wspólnie z przedstawicielami zgromadzeń ogólnych wojewódzkich sądów administracyjnych. Z drugiej strony nie budzi wątpliwości to, że zarówno zebrania przedstawicieli zgromadzeń ogólnych sędziów sądów apelacyjnych oraz zebrania przedstawicieli zgromadzeń ogólnych sędziów okręgów mogłyby poruszać wymienione kwestie i podejmować stosowne uchwały również przy braku regulacji z art. 13 ust. 5 (temu bowiem służyć mogą w szczególności zebrania zwoływane na żądanie jednej trzeciej liczby przedstawicieli – zob. art. 13 ust. 4). W tym sensie powołana wyżej jednostka redakcyjna pozbawiona jest treści normatywnej.

Propozycja poprawki:

- w art. 13 skreśla się ust. 5.

4. W art. 14 ust. 1 pkt 4 posłużono się pewnym skrótem, który może rodzić niejasność co do tego, czy także powołanie sędziego wojskowego sądu garnizonowego na stanowisko sędziego sądu okręgowego, a zatem stanowisko sędziego sądu powszechnego, nie prowadzi do wygaśnięcia mandatu członka KRS. Tymczasem *ratio legis* postanowienia ujętego w art. 14 ust. 1 pkt 4 sprowadza się do wyłączenia instytucji wygaśnięcia mandatu jedynie w tych przypadkach, w których – mimo "awansu zawodowego" sędziego będącego członkiem Rady – nadal można mówić o zachowaniu zasady reprezentacji. Otóż z taką sytuacją możemy mieć do czynienia w trzech przypadkach powołania sędziego na inne stanowisko sędziowskie:

- sędzia sądu rejonowego "awansuje" do sądu okręgowego,
- sędzia wojskowego sądu garnizonowego zostaje powołany na stanowisko sędziego wojskowego sądu okręgowego,
- sędzia wojewódzkiego sądu administracyjnego zostaje powołany na stanowisko sędziego Naczelnego Sądu Administracyjnego.

Odmienne natomiast przedstawiać się będzie sytuacja "przejścia" sędziego sądu wojskowego (w tym – co oczywiste – również wojskowego sądu garnizonowego) do pionu sądownictwa powszechnego (przykładowo: do sądu okręgowego).

Propozycja poprawki:

- w art. 14 w ust. 1 w pkt 4 wyrazy "lub sędziego sądu garnizonowego na stanowisko sędziego sądu okręgowego" zastępuje się wyrazami "na stanowisko sędziego sądu okręgowego, sędziego wojskowego sądu garnizonowego na stanowisko sędziego wojskowego sądu okręgowego".

5. W treści art. 19 ust. 1 pkt 2 lit. a pominięto okoliczność, że w myśl art. 4 § 4 ustawy – Prawo o ustroju sądów wojskowych KRS występuje do właściwego ministra z wnioskiem podobnym do tego, o którym mowa w przepisie art. 178 § 3 ustawy – Prawo o ustroju sądów powszechnych, tj. o opracowanie dochodów i wydatków sądów wojskowych. Uzasadnione jest wobec tego uzupełnienie wskazanego postanowienia.

Propozycja poprawki:

- w art. 19 w pkt 2 lit. a otrzymuje brzmienie:

"a) opracowywanie projektu uchwały zawierającej plan dochodów i wydatków Rady oraz uchwał zawierających wnioski, o których mowa w art. 178 § 3 ustawy z dnia 27 lipca 2001 r. – Prawo o ustroju sądów powszechnych (Dz. U. Nr 98, poz. 1070, z późn. zm.) i art. 4 § 4 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. – Prawo o ustroju sądów wojskowych (Dz. U. z 2007 r. Nr 226, poz. 1676, z późn. zm.),".

6. W art. 35 ust. 1 ustawodawca posłużył się określeniem "lista rekomendowanych kandydatów", użytym w bierniku. Ze względu na znaczenie słowa "rekomendowany", które pochodzi od czasownika "rekomendować" (czyli: wystawiać komuś pochlebne świadectwo, polecać, zachwalać kogoś lub coś), można mieć wątpliwości, czy zespół opracowuje także listę kandydatów, których "nie rekomenduje". Co więcej: w ust. 2 tego samego artykułu jest mowa o ustalaniu kolejności kandydatów na liście. Należy zatem przyjąć, że na gruncie art. 35 ust. 1 chodzi w istocie o ranking kandydatów, a nie listę obejmującą zaledwie imiona i nazwiska tych kandydatów, którzy – w ocenie zespołu – powinni zostać powołani na wolne stanowisko sędziowskie (skądinąd w przypadku, gdy w danym sądzie jest tylko jedno takie stanowisko, bezprzedmiotowe staje się mówienie o "liście rekomendowanych kandydatów", gdyż rekomendowany powinien być wówczas jeden kandydat). Tę swego rodzaju niezręczność językową można wyeliminować np. przez "połączenie" postanowień objętych ust. 1 i 2.

Propozycja poprawki:

- art. 35 otrzymuje brzmienie:

"Art. 35. Jeżeli na stanowisko sędziowskie zgłosił się więcej niż jeden kandydat, zespół opracowuje listę kandydatów, których kolejność ustalana jest przede wszystkim w oparciu o ocenę kwalifikacji kandydatów, uwzględniającą:

- 1) doświadczenie zawodowe, opinie przełożonych, rekomendacje, publikacje i inne dokumenty dołączone do karty zgłoszenia;*
- 2) opinię kolegium właściwego sądu oraz ocenę właściwego zgromadzenia ogólnego sędziów."*

7. Brzmienie początkowej części przepisu art. 37 ust. 1 ustawy odbiega od brzmienia początkowej części art. 35 ust. 1, choć dotyczą one takiej samej sytuacji (różnica polega na użyciu słowa "jedno" w pierwszym z tych przepisów). Ponadto, przy literalnej wykładni, nie dotyczy on przypadku, gdy ukazało się obwieszczenie o dwóch lub większej liczbie wolnych stanowisk sędziowskich w danym sądzie. W takiej sytuacji bowiem kandydatury zgłaszane są na te stanowiska, a nie na każde z nich z osobna.

Propozycja poprawki:

- w art. 37 w ust. 1 skreśla się wyraz "jedno".

8. Podczas prac legislacyjnych prowadzonych w podkomisji sejmowej, w art. 39 dodano zdanie 3 nakazujące odpowiednie stosowanie art. 38 ust. 4. Warto jednak rozważyć, czy nie jest zasadne odesłanie do całego art. 38. Powrót sędziego do czynnej służby ma być bowiem możliwy nie tylko wtedy, gdy został on przeniesiony w stan spoczynku ze względu na zmianę ustroju sądów lub zmianę granic okręgów sądowych, ale też w razie jego powrotu do zdrowia, tzn. odzyskania zdolności do wykonywania obowiązków sędziego (nowelizację obowiązujących przepisów w tym zakresie przewiduje projekt ustawy o zmianie ustawy – Prawo o ustroju sądów powszechnych oraz niektórych innych ustaw – druk sejmowy nr 3655).

Propozycja poprawki:

- w art. 39 w zdaniu 3 skreśla się wyrazy "ust. 4".

9. Poważne zastrzeżenia natury konstytucyjnej wywołuje postanowienie art. 45 ust. 2 ustawy. Już na etapie prac senackich uwagi odnośnie do analogicznej regulacji, zamieszczonej w projekcie ustawy o Krajowej Radzie Sądownictwa (odpowiednio art. 40 ust. 2), zgłaszała Helsińska Fundacja Praw Człowieka (stanowisko z dnia 5 sierpnia 2010 r.). Zdaniem Fundacji, przyznanie Prezydentowi Rzeczypospolitej Polskiej kompetencji do występowania z wnioskiem o ponowne rozpatrzenie sprawy w przypadku, gdy w grę wchodzi powołanie do pełnienia urzędu sędziego może godzić w niezależność władzy sądowniczej poręczoną na mocy art. 173 ustawy zasadniczej. Przede wszystkim to nie głowie państwa, lecz samej Radzie ustrojodawca powierzył wybór osób, które zostaną powołane na stanowiska sędziowskie. Wybór ten powinien być poprzedzony oceną poszczególnych kandydatur tak pod względem spełnienia wymogów formalnych, jak i merytorycznych. Kompetencja nominacyjna Prezydenta jest z kolei istotnie ograniczona. Mianowicie: nie może on powołać do pełnienia urzędu sędziego osoby, co do której Rada nie zgłosiła wniosku przewidzianego w art. 179 Konstytucji RP. Prezydent nie dysponuje także niezbędnym instrumentarium i procedurą umożliwiającą mu weryfikowanie wniosków KRS. Poza tym w świetle art. 144 ust. 2 Konstytucji RP akty urzędowe Prezydenta

wymagają dla swej ważności tzw. kontrasygnaty, czyli podpisu Prezesa Rady Ministrów. Nie dotyczy to jedynie aktów z art. 144 ust. 3, tyle że w tym katalogu nie zostało wymienione zgłoszenie żądania "wznowienia postępowania" przed Radą. Na gruncie art. 45 ust. 2 ustawy w procedurę nominacyjną byłby więc włączony jeszcze jeden organ zaliczany do władzy wykonawczej, tj. wspomniany Prezes Rady Ministrów. To zaś prowadziłoby do zaburzenia równowagi władz, o której mowa w art. 10 ust. 1 Konstytucji RP. We wzmiankowanej opinii Helsińskiej Fundacji Praw Człowieka przywołano ponadto uchwałę KRS nr 224/2007 z dnia 13 grudnia 2007 r., podjętą w związku ze sporem kompetencyjnym powstałym pomiędzy Prezydentem a Radą na tle odmowy powołania na stanowiska sędziowskie dziewięciu osób objętych stosownymi wnioskami Rady. W uchwale tej wyrażony został pogląd, iż Prezydent nie może kwestionować wniosku KRS zgłoszonego w trybie art. 179 Konstytucji RP, nie może również utworzyć w obsługującym go urzędzie specjalnej komórki zajmującej się oceną kandydatów, badaniem ich akt osobowych, opinii czy też wreszcie innych dokumentów, na których opierała się Rada podejmując uchwałę w sprawie przedstawienia danej osoby do powołania na urząd sędziego.

Z tych powodów Senat nie zdecydował się na podtrzymanie propozycji wyposażenia Prezydenta w uprawnienie do występowania z wnioskiem o ponowne rozpatrzenie sprawy przez KRS.

Argumenty zaprezentowane powyżej nie straciły na znaczeniu. Dodatkowo można by podnieść, że nowelizując art. 55 § 1 ustawy – Prawo o ustroju sądów powszechnych (a ściślej: wprowadzając miesięczny termin na dopełnienie aktu powołania sędziego przez Prezydenta) ustawodawca dał wyraz przekonaniu, że powołanie sędziego (i to z zachowaniem ustawowego terminu) jest powinnością Prezydenta. Przyjęcie w ustawie o Krajowej Radzie Sądownictwa rozwiązania zasadzającego się na odmiennych założeniach mogłoby zatem rodzić pytania o element racjonalności w procesie tworzenia prawa.

Propozycja poprawki:

- w art. 45 skreśla się ust. 2.

10. Przepis przejściowy art. 50 w brzmieniu zaproponowanym przez Senat przewidywał, że kadencja członków Prezydium KRS, tj. organu powołanego na podstawie art. 11 ust. 1 obowiązującej ustawy z dnia 27 lipca 2001 r. o Krajowej Radzie Sądownictwa, nie ulega skróceniu wraz z wejściem w życie nowej ustawy. Tymczasem wedle brzmienia uchwalonego przez Sejm art. 50 ustawy odnosi się do kadencji członków samej Rady. W tej sytuacji należy zastanowić się nad celowością zamieszczenia w ustawie tego rodzaju postanowienia, jako że

jest ono pozbawione wartości normatywnej. To Konstytucja RP, a konkretnie jej art. 187 ust. 3, determinuje czas trwania kadencji wybranych członków Rady i ustawodawca zwykły nie może swymi decyzjami czy działaniami (choćby w drodze uchwalenia ustawy i uchylenia dotychczas obowiązującej) wydłużyć ani też skrócić tego okresu. Inaczej ma się za to rzecz z kadencją członków Prezydium – tu ustawa zasadnicza nie wyznacza żadnych ram i stąd wyłącznie od ustawodawcy zależy, czy w omawianej sytuacji zastąpienia jednej ustawy drugą osoby, które dotąd pełniły funkcje członków Prezydium, będą wykonywały swoje obowiązki do końca kadencji, na którą zostały wybrane.

Gdyby istotnie taka była wola ustawodawcy, to w art. 50 po wyrazie "członków" trzeba by było dodać wyraz "Prezydium". Natomiast gdyby wraz z wejściem w życie ustawy o Krajowej Radzie Sądownictwa kadencja członków Prezydium miała się zakończyć, to art. 50 ustawy wypadaloby skreślić.

Katarzyna Konieczko

Ekspert do spraw legislacji